

Motion till riksdagen 2013/14:N322

av Josef Fransson och Thoralf Alfsson (SD)

Vindkraft

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att upphäva planeringsmålet om 30 TWh vindkraftsel per år.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ta bort elcertifikatstilldelningen för framtida investeringar i vindkraft.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kartering och inventering av djurliv som kan drabbas av vindkraftverken ska vara på plats vid den initiala ansökan om uppförande av vindkraftverk.¹
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att vindkraftsexploaterer ska fondera medel för framtida rivning av vindkraftverken.¹
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ersättning för förlorat värde på fastigheter vid uppförande av vindkraftverk.¹
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utredning av de ekonomiska konsekvenserna för fastighetsägare vid uppförande av vindkraftverk.¹

Fel! Okänt namn på

¹ Yrkandena 3–6 hänvisade till MJU.

Motivering

För ett antal år sedan beslutade riksdagen om ett planeringsmål om 30 TWh vindkraftsel per år, vilket motsvarar någonstans mellan 6 000 och 7 000 2-megawattsverk med en totalhöjd på ca 140 meter. Hitintills har man byggt upp kapacitet om ca 7 TWh/år, vilket innebär att man, för att uppnå planeringsmålet, ungefär måste fyrdubbla dagens vindkraft. En så stor andel vindkraft är dock inte bara kostsam rent investeringsmässigt utan blir mycket besvärlig att hantera på elnätet i och med att vindkraft av förklarliga skäl är beroende av vinden. Vi har bostäder, sjukhus, industri och mycket annat som behöver energi även de dagar och timmar det inte blåser, och att reglera de svängningar i produktionen vindkraft medför skapar kostsamma utmaningar.

För att motivera vindkraftsutbyggnaden har man anfört koldioxidutsläpp som ett av de bärande argumenten, men högst troligt gör vi oss helt beroende av importerad elström producerad med gas och kol för att kunna reglera fluktuationerna vid en kraftig utbyggnad. Än värre blir satsningen med anledning av att Sveriges elproduktion redan är i princip koldioxidfri. Under hela livscykeln genererar vindkraft dessutom mer koldioxid än t.ex. kärnkraft per enhet producerad energi. Detta beror på energislagets inneboende ineffektivitet där det går åt cirka sju till åtta gånger mer stål och betong per enhet energi för att bygga vindkraften jämfört med kärnkraft.

En sak som ofta uppkommer i debatten är en önskan om att vindkraften ska ersätta andra energislag. Detta låter sig dock inte enkelt göras, dels då vindkraften levererar energi oregelbundet, dels därför att vindkraften levererar som allra sämst då efterfrågan på energi är som allra högst. I Sverige är energiåtgången i stort en funktion av utomhustemperaturen varpå elförbrukningen är nästan dubbelt så stor de kallaste vinterdagarna jämfört med de varmaste sommardagarna. Vindkraften levererar förvisso en högre genomsnittlig effekt när det är kallt och då luftdensiteten är högre, men de allra kallaste dagarna, när energiåtgången är som allra högst, står vindkraften i princip stilla då vinden uteblir. Sammantaget ser vi stora problem med planeringsmålet om 30 TWh/år vindkraftsel, varför vi anser att målet snarast bör upphävas.

Djurliv

Vindkraftverken är även ett hot mot många djurarter, såsom rovfåglar och fladdermöss, som riskerar att dödas av bladens rotation. Vid ansökningsförfarandet för uppförande av nya vindkraftverk menar ornitologer att de får för lite tid på sig för den kartering som ska göras, vilket leder till ett undermåligt underlag. Vi menar därför att det är rimligt att kräva att en inventering och kartering av djurlivet ska vara gjord redan då exploatören ansöker om att få uppföra nya vindkraftverk.

Fel! Okänt namn

Elcertifikatssystemet

Vindkraften subventioneras på olika sätt och är helt beroende av detta för att få lönsamhet. De stora stödpengarna kommer via så kallade elcertifikat som under de senaste åren genererat 15–35 öre extra per kWh. De sedan ett par år ovanligt låga elpriserna har dock kommit att bli besvärliga för vindkraftsintressenterna, och vindkraftslobbyn ropar nu efter mer bidrag och subventioner av medborgarnas pengar. Samma lobbyister har för övrigt tidigare motiverat vindkraftsutbyggnaden med att det skulle generera lägre elpriser, vilket givetvis är helt orimligt på det stora hela. Elcertifikatssystemet snedvrider konkurrensen och är ett mycket kostsamt subventionssystem för samhället. Hela systemet bör därför fasas ut, inte minst då nya investeringar i vindkraft inte ska tilldelas elcertifikat.

Fondering av medel för skrotning av uttjänta vindkraftverk

Överslagsberäkningar har gett vid handen att kostnaden för att montera ner ett uttjänt 2-megawatts vindkraftverk kan uppgå till ca 700 000 kronor. Kommunerna saknar, med den nuvarande lagstiftningen, rätt att ställa krav på ekonomiska garantier på att den som uppför vindkraftverk verkligen också finansierar skrotningen när det blir dags. I en normal marknadsekonomi kan vi förvänta oss att en del av vindkraftsbolagen får ekonomiska bekymmer och i en del fall kanske också kommer att gå i konkurs. Detta faktum kan bli problematiskt när vindkraftsverkets ekonomiska eller tekniska livslängd har uppnåtts. I värsta fall kan markägaren tvingas stå för nedmonteringskostnaden. Det är därför angeläget att ansvarsförhållandet redan i dagsläget utreds och fastställs. En metod torde vara att de som uppför alternativt driver vindkraftverken årligen fonderar medel på låsta konton för att säkerställa betalning av de kostnader som uppstår vid nedmontering och skrotning. 2 öre per kWh är en siffra Energimyndigheten nämnt för kostnader kring nedmontering.

Förlorat fastighetsvärde

Vid uppförande av stora industrifastigheter, såsom vindkraftverk, för det med sig betydande lokala konsekvenser, såsom fördärvade natur- och kulturvärden, estetiska samt landskapsbildsmässiga värden. Ofta annekterar man också mark som kan komma i konflikt med framtida markanvändningsintressen. Många av dem som har oturen att ha bostadsfastigheter på fel ställe när vindkraftverken byggs upp kan dessutom drabbas av oljud och solreflexer. Dessa konsekvenser av vindkraftsetableringen betyder allt för ofta att fastighetsägare kring vindkraftverk får se värdet på sin fastighet falla.

Med anledning av denna insikt om problematiken med sänkta fastighetsvärden föreslår vi en lagstiftning som stipulerar att de som etablerar vindkraftverk ersätter kringboende för det eventuellt sänkta fastighetsvärdet.

Fel! Okänt namn på

Undertecknade föreslår också en utredning kring problematiken som redovisar i motionen framförda lokala följder av vindkraftsutbyggnad i termer av ekonomiska konsekvenser för de närboende.

Stockholm den 26 september 2013

Josef Fransson (SD)

Thoralf Alfsson (SD)